

KONYA TARİHİ ESERLERİYLE İLGİLİ BİR BİLMECE

Mehmet Ferit (Uğur) ,22 Mart 1932 tarihinde Babalık Gazetesinde yazdığı “Mahalli Tetkikler” sütun başlıklı bir yazısında önce Ali Efendi Darülhuffazi'nin mimari yapısı ve vakfiyesi ile ilgili bilgi verdikten sonra bölge üzerinde durur. Yazının sonunda da eski Konyalıların Konya'ya gelip gidenlere, Konya'yı tanıyıp tanımadıkları hususunda onları denemek için sorduğu bir bilmece-den bahseder. Bilmece şöyledir:

“Konya’da tek taştan çeşme, tek taştan şadırvan, tek taştan mihrap nerelerdedir?”

Tek taştan mamur çeşme, Hacı Ali Efendi Darülkurrası'na bitişik, eski, akmaz bir çeşme imiş. Bu çeşme üzerindeki kitabeğe göre Ahmet bin Yusuf Ağa adında bir zat tarafından 1292 hicri yılında inşa edilmiş (1875 Miladi), zamanla harap olan çeşme, Abdülhamit Han döneminde Konya hakimliğine tayin edilen Konya'nın tanınmış kadılarından Mehmet Emin Efendi tarafından 1299 Rumi (1883-1884 Miladi) yılında tamir edilmiştir.

Konya Kadısı Mehmet Emin Efendi, 1305 yılında Konya’da vefat etmiş, Şems Kabristanında metfundur.

Tek taştan şadırvan, Bekir Sami Paşa Medresesi'nin (Islah-ı Me-

M. Ali UZ

daris) avlusunda imiş. Bu şadırvanın ne olduğu bilinmemektedir.

Tek taştan mihrap ise Hükümet Binasının batısında bulunan ve 1924 yılında yol açma bahanesiyle yıktırılan Ulvi Sultan Mescidi'nin mihrabıdır. Aslında yek pare bu mihrap Selçuklu dönemi eserlerinden Kayalıpark civarında Vefa Hatun

Mescidi'nin mihrabıdır. Mescit Osmanlı döneminde yıkılmış, mescidin mihrabı Ulvi Sultan Mescidi'ne taşınmıştır. Ulvi Sultan Mescidi de yıkılırken bu yekpare mihrap müzeye kaldırılmıştır. Fakat bu sırada mihrap kazaen iki parçaya ayrılmıştır. Mihrap halen İnce Minare Taş Eserler Müzesi'nde bulunmaktadır.⁽¹⁾

Biz bu mihrabın Vefa Hatun Mescidinden getirildiğinden daha önce de bahsetmiştik. Bir bilmece de Sultan Selim Camii'nin son cemaat mahallindeki sütunlarla ilgilidir. Halk arasında bu tür bilmecelelerin bulunduğunu tahmin ediyoruz.

Ulvi Sultan
Mescidi

(1) Babalık Gazetesi, 22 Mart 1932, S 3803.

ŞEKER ARMIDI SATIYORUM

Şeker armıdı... Üzerine bir hikâye yazsam, az gelir: bir destan ise fazla... Ama ben orta bir yol bulup yazımı şeker armıdı tadında yazıvereceğim.

Söze şu *armıt* kelimesiyle başlayalım. Biz has Konyalılar, kitapların *emrud*'dan bozma *armut*'una *armıt* deyiveririz. *Armit da armit...* Varsın bu söyleyişimizi, *N'olacak, Goca Gonyalı değil mi* iltifatlarıyla süsleyiversin bazıları... Aslımızı inkâr edecek değiliz ya...

Ben, defalarca cümle âleme de ilan ettiğim üzere Konya'mızın **Fahrünnisa Mahallesi**'nde doğmuşum. Ama mahallemiz geniş bir alana, birkaç caddeye yayıldığı için ben bu doğum yerini biraz daraltıveririm: **Çaybaşı Caddesi** üzerindeki 22 numaralı evde doğmuşum derdim. Sonradan numaralar değişe değişe numaramız 14'e iniverdi.

Bu, bir bölümü iki katlı olan evimizin arkasında geniş bir bağ ve bahçemiz vardı. Zaten bu bağ ve bahçemizi de anlatmadıktan sonra bizim evin tanımını yarım kalır. Onun için ikisi birbirini tamamlayan bu kavramlar benim evimin vaz geçilmez parçalarıdır. (İdi!)

Bahçemize açılan kapıdan dışarı çıkıverince çeşitli ağaçlarla

sebze ekilen avarlardan başka iki de üzüm puştamız vardı. Buradan sonra ince uzun bir koridor ve burayı süsleyen sekiz on kadar şeker armudu ağacı... Devamında ise birkaç puştalık üzüm ve sonunda yine bir koridor... Sadece birkaç tür meyve ağacının bulunduğu bir koridor...

Sizlere *armıt*'ı hatırlattıktan sonra sözü *armut* ile sürdürelim. Benim Konyamın gözde meyvelerimi bir sayıvereyim: *Kara dut, ak dut* (ama hakikisi), *tavşanbaşı elma, yönüz eriği* ve şeker armudu... Bunlar benim olmazsa olmazım, birini yemezsem yaşayamam diyebildiğim hayat iksirlerim.

Bahçemizin birinci koridorundaki armutlar zamanı gelince olgunlaşmaya başlar. Renkleri açık yeşilden açık sarıya doğru meyletmeye başlayınca damağımızın bayram edeceği günlerin yaklaşmakta olduğunu anlarız. Buradaki sekiz on armut ağacı sanki sözleşmişler gibi aynı günlerde olgunlaşmaya başlar. Olayın bizim için hoş olmayan yanı da budur.

Biz daha bir tanesini koparıp tadına bakamadan sevgili kuşlarımız gelir, ağaçlarımızın tepesinde kendilerine ziyafet çekmeye başlar. Çünkü

tepelerdeki armutlar daha önce olgunlaşmaya başlamıştır. Kuş beyinli filan diyerek onlardan yola çıkıp insanları aşağılasak da **kuş ağız** tadı diyerek onları yüceltmemiz gerekir.

Bizler ağaç altlarına (diplerine) düşen yaralı armutlarla avunmaya çalışırken bir yandan da merdivenle de olsa ulaşabileceğimiz dallardakiler olgunlaşmasını beklemeye başlarız. Beklediğimiz günler gelince önce kollarımızın uzanabileceği dallardan toplamaya başlarız armutlarımızı. Derken işin içine merdiven yardımı da girecektir. Öyle ya, böyle de yapmazsak armutların çoğunluğunu kanatlılara bırakmış olacağız. Hatta hatta, sadece onlar değil, onların yarım bıraktıkları yerden armudun şekerine gelen her tür arıya da ortaklık önermiş olacağız.

Bahçemizin sebze yetiştirilen avarlarından topladığımız kıl biberleri günün üç öğününde de

sofraya taşırız. Ak dutumuz ise ana yemeklerde sofradaki yerini alır. Armuda gelince... Saltanatını sürdüğü günlerde mutlaka o da ak dut gibi ana öğünlerde soframızın vaz geçilmezlerinden olur.

Bir itiraf: Bahçemizin kayısılarını yarar, kuruturuz. Hatta onlardan pestil yaptığımız da olurdu. Ancak ne hikmetse bizim evde o yıllarda kayısı reçeli pek yapılmazdı. Ayrıca çeşit çeşit eriğimize de yarılarak veya çekirdekli olarak kurutulanları vardı. Amma... Bizim evde armut ve elmanın kurusuna pek iltifat edilmezdi. Ben hâlâ da bu iki çok sevdiğim meyvenin kurularını, nâm-ı diğer **kak**ların yiyemem. Bunları yemeyi, sanki onların tazelerine ihanet ediyormuşum gibi algılarım.. Yeri gelmişken ekleyiverelim, ben ak dutun kurusuna da pek sıcak bakmıyorum ama zaman zaman bazı yerlerden gelen bu kuruları da eşe dos-

ta ikram etmekten keyif alıyorum.

Armutlar olgunlaştıktan hemen sonra tüketilmelidir, ikinci günü neyse de üçüncü günü gözden düşüverirler. Armut ağacı olmayan komşulara sahan sahan armut ikram ederiz. Çünkü bizim mahallemizde âdettir; komşular birbirlerini meyvesiz bırakmazlar.

Bizim evde, karşı komşumuz *Saliha Hanım*'ın ki biz *Saliha Ab-la*'dan bozma *Sâlapla* deyiveririz, bir sözü vardır. Kendi bahçesinde yetiştirdiklerinden ilk çıkanlarını yani turfandaları komşularıyla paylaşırken ***Baççemizin mahsülâtı*** deyiverirdi.

Ancak bizim armutlar dağıtmakla bitecek gibi değil. Ya ne yapacağız? Bir kolayını bulacağız elbette. Hatta ben bulacağım. Pazarda satmak.

O yıllarda Hâkimiyeti Milliye

İlkokulu'nun öğretmenlerin girdiği, bizim arka kapı dediğimiz girişinin az ilerisinde pazar kuruldu. Üreticiler sabahları gelir, yerlere sergi açar ve alıcıları beklerdi. Zaman zaman babamla buradan alışveriş yaptığımız için işleyişini bilirdim.

Sabahları armutlarımızı bir güzelce sepete yerleştirir, evimize yedi sekiz dakika olan Pazar yerine gider, uygun bir yerde sergi açardım. Sepetteki armutlarımızı terazisiz satacak şekilde öbeklere ayırırdım. Şu 25 kuruş, şu biraz daha çom 40 kuruş misali satışa sunardım. Hepsi birinci sınıf armut olduğu için kesinlikle kalite (!) farkı filan yoktu.

Ne mi oldu? İnanmayacaksınız, benim armutlar 15 dakika içinde bitiverdi. Meğer benim gibi ağzının tadını bilenler de buraya geliyormuş. Ben bir süre bu pazarın sürekli satıcısı oldum. Bahçede kuş ve arılardan kurta-

rabildiğimiz armutları küçük bir ücret karşılığında kamunun hizmetine (!) sunuyorduk.

Sona kalan bazı müşterilerim sorarlardı: “Arkası yok mu?” Onlar yanımdaki sepette arkası var diye düşünüyor olmalı... Güzel ve çocukça bir cevap verirdim:

“Emmi (amca), yarım saatte hepsi bitiverdi. Yarın yine burada olacağım.”

Tabii bu müşteri adayım hanım ise ona da “Dîze (teyze)” dedim.

Bu sabah satışları belki on günden fazla sürerdi. İşin ilgi çekici yanı neydi, biliyor musunuz? Gidemediğim günün sabahı gelip de beni bulamayan müşterilerim sitem ederlerdi:

“Evladım, dün niye gelmedin?”

Veya;

“Oğlum, dün erken mi bitiriverdin. Geldim ama seni bulama-

dım.”

O paralar ne oluyordu? Ne olacak kendi çapımda kitap ve dergi alıyordum. Bilir misiniz ki o dergiler hâlâ arşivimde durmaktadır.

(Erdemli, 18 Temmuz 2017)

ÖZEL NOT: Erdemli’de, 24 Haziran günü başlayan tatilimiz sürerken 24-28 Temmuz tarihlerini içine alacak şekilde kısa bir Konya yolculuğum oldu. 26 Temmuz günü mahallemizdeki Melikşah Pazarı’na gidip şeker armudu almayı planlamıştım. Ama bu kapalı alanda bağırış çağırış sonucu oluşan uğultu kulaklarımı rahatsız edeceği için ertesi sabah erkence Kadınlar Pazarı’na gitmeyi kararlaştırdım. Gittim de... ‘Ohh, canıma değsin’ hesabı güzel güzel armutlar vardı. Aldım ve doya doya, tada tada yedim. Galiba yediğim her şeker armudu beni bir yaş gençleştirmişti.

Ahmet ÇELİK

Osmanlıdan Cumhuriyete
Öğretmenlerimiz: 21

ABDÜLGANİ EFENDİ (AKSOY) (1871-1943)

1 287/1871 yılında Konya'nın Ahmet Fakih Mahallesi'nde doğdu. Babası Guraba Hastahanesi müdürü **Hasip Efendi**, annesi Emine Hanım'dır. Abdülgani Hoca'nın küçük kardeşi Ali Haydar Bey (1876-1931)'dir.⁽¹⁾

(1) İstanbul Halkalı Ziraat Yüksek Okulu bitiren Haydar Bey Selanik, Bursa Ziraat Ameliyat Mektebi Öğretmeni, Hüdavendigâr Ziraat Müdürü, Konya İl Genel Meclis Üyesi ve Tekâlifli Milliye Komisyonu Başkan Vekili, Konya Ziraat Müdürü, Ankara Şehremaneti Bahçeler Müdürü, Konya Numune Çiftliği ve Hayvan Islahat ve Teksiri Müessesesi Müdürü, Birinci Dünya Savaşı yıllarında Osmanlı Meclis-i Meb'ûsân III. Dönem Konya Mebusu Cumhuriyet dönemi IV. Dönem Konya Milletvekilidir. Evli ve çocuk babası olan Haydar Bey 25.04.1933'de Konya'da kap krizinden hayatını kaybetmiş ve Musalla kabristanına defnedilmiştir. TBMM Albümü c. 1, s.211; Babalık 26 Nisan 1933.

Abdülgani Efendi (1871-1943)

İlk tahsilini Sıbyan Mektebi'nde okuduktan sonra **Naki-poğlu Medresesi**'ne girdi. Burada **Sadri Efendi**'den ilim tahsil ederek icazet aldı.

1893'de **Konya İdadisi** (Lisesi)nde mubassır (gözetmen) olarak göreve başladı. Konya maari-fine 45 yıl hizmette bulundu, birçok öğrenci yetiştirdi. 1913-14'de **Konya Ümit Mektebi**'nde Kur'an-ı Kerim derslerine girdi.

1914'de **Konya Sultanisi** (Lisesi)'nde Arapça derslerine girmeye başladı. 1922 senesine kadar bu görevi devam etti. Bu tarihten sonra Din Dersleri ve Kur'an-ı Kerim Dersleri öğretmenliğinde bulundu. Ayrıca okulun imamlığında da bulundu.⁽²⁾

Halim selim hali ile kendini sevdiren Abdülgani Hoca yaş haddinden dolayı **1934'de emekliye ayrıldı.**

Abdülgani Hoca öğretmenli-ğinin ilk yıllarında çok sertmiş. Öğrenci konuyu bilmedi mi basarmış sıfırını. Bu yüzden en yüksek notu beşten yukarı çıkmazmış. Abdülgani Hoca'ya kızan öğrenciler, onu bir yolunu bularak Meram'a götürürler. Oturup konuşurlarken kafalarındaki bir planı uygulamaya kalkarlar. Hep birlikte Hoca'yı Meram çayına atmak isterler. "Attık! Atıyoruz!"

(2) Konya Salnameleri, H.1312/1894-95, s. 99; H.1317/1899-1900, s. 40-41; H.1319/1901-2, s. 830-831; R.1322/1906, s. 41-42.

Abdülgani Efendi ile Konya Lisesi öğretmenleri. 1922.

diye hocayı ırmağın üzerinde bir indirip bir kaldırırlar. Hoca korkar. Çocuklar fırsatı kaçırmazlar. “Bize söz ver kırık not vermeyeceksin.” derler. Abdülgani Hoca, söz verir. O tarihten itibaren bir daha kırık not vermez olur.

Konya Erkek Muallim (Öğretmen) Mektebi’nde öğretmen iken öğrenciler yazılı notlarının okunmasını isterler. Hoca okur. Hepsisi de 4 veya beştir. Öğrencinin biri muziplik olsun diye parmak kaldırır. Hoca: “Söyle” der. Öğrenci: “Efendim, bana dört vermişsiniz. İtiraz ediyorum benim kâğıdım beşlikti.” der. Abdülgani Hoca öğrenciye kızar: “Terbiyesiz otur yerine. Kanaatle bu notu da alamazsın.” der. Oysaki öğrenci beş alanlar

içinde bulunuyormuş.

Din derslerinin birinde Hz. Peygamberin hayatını anlatırken öğrencilerden biri kalkarak: “Peygamber efendimiz neden çok evlendi de, şimdileri çok evlenmeyi yasak ettiler?” diye bir soru sorar. Abdülgani Hoca, öğrenciye kızdığını belli etmeden: “otur terbiyesiz otur. Gücün yetiyorsa sen oniki evlen.” der.

Dersin boş geçmesini sağlamak amacıyla Abdülgani Hoca sınıfa girmeden öğrenciler bir oyun hazırlarlar. Abdülgani hoca sınıfa girer. Çocuklardan biri: “Hasta mısınız hocam geçmiş olsun?” der. Hoca şaşırır: “Hasta falan değilim. Onu da nereden çıkardın?” der. Öğrenci sakince: “Yüzünüz, gözünüz şişmiş efendim”

dim.” der. Abdülgani Hoca, eliyle yüzünü yoklar. Sonra çocuklardan bir ayna ister. Hemen bir ayna veririler. Hoca yüzüne bakar ağzı yüzü koskoca. Meraklanır. “Hastayım.” diye hemen eve gider. Hanımına: “Yatağı ser, ben hastayım” der. Eşi: “Neyin var neren ağrıyor?” diye sorar. Abdülgani Hoca: “Görmüyor musun hatun yüzüm gözüm şiş!” der. Hanımın bakar hocanın yüzünde gözünde hiçbir şişlik yok. Meğerse çocuklar şaka olsun diye Abdülgani Hoca’nın eline bir fizik deneylerinde kullanılan bir “dev aynası (bükey ayna)” vermişler.

Abdülgani Hoca, yeni harfler çıktıktan sonra da öğretmenlik yapmıştır. İsmi yazmayı öğrenmiş ama “G” harfini bir türlü **yapamıyormuş**. “...anı” kelimesini yazar, öğrencinin biri de gelir “G” harfini tamamlarmış.

Soyadı kanununda “Aksoy” soyadını alan Abdülgani Efendi, 4 Mart 1943’de Konya’da vefat etti. Musalla Kabristanı’na defnedildi.

Vefatını Ekekon gazetesi şöyle vermiştir: “Memleketin irfanına bila fasıla 41 yıl hizmet etmiş bulunan Konya’mızın yetiştirdiği

Abdülgani Hoca, son günlerde muzdarip olduğu hastalıktan kurtulamayarak irtihal etmiştir. Konya’nın köklü bir ailesine mensup olan bu zatın vefatında kendisini sevenleri ve talebesi müteellimdir (üzüntülüdür). Mensup olduğu aile efradına ve damatları bulunan Konya mebusu (milletvekili) Şevki Ergun’a gazetemiz adına başsağlığı dileviz.” (Ekekon 6 Mart 1943)

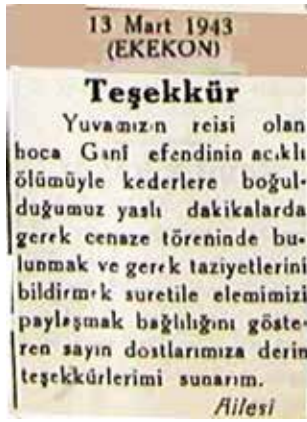
13 Mart 1943 tarihli Ekekon gazetesinde ailesi namına şu teşekkür yayınlanmıştır: “Yuvamızın reisi olan Hoca Abdülgani Efendi’nin acıklı ölümüyle kederlere boğulduğumuz yaşlı dakikalarda gerek cenaze töreninde bulunmak ve gerek taziyetlerini bildirmek suretiyle elemimizi paylaşmak bağlılığını gösteren sayın dostlarımıza derin teşekkürlerimi sunarım. Ailesi”

Abdülgani Hoca’nın eşi ise 30 Kasım 1946’da vefat etmiştir. Selçuk gazetesi “Ölüm” başlığı altında verdiği haberini “*Rahmetli Gani Hoca’nın eşi ve milletvekillerimizden Şevki Ergun’un kayınvalidesi vefat etmiştir. Ailesine baş sağlığı dileriz.*” diye duyurmuştur.⁽³⁾

Allah rahmet eylesin...

KAYNAKLAR:

- Babalık, 26 Nisan 1933
 Celaleddin Kişmir, Gani Hoca, Yeni Konya, 4 Haziran 1962.
 Ekekon, 6 Mart 1943, 13 Mart 1943.
 Hüseyin Köroğlu, Konya Lisesi Tarihi, Konya, Selçuk Es, Abdülgani Efendi, *Büyük Konya Ansiklopedisi*.
 Selçuk, 30 Kasım 1946.
 TBMM Albümü (1-4), Ankara 2010.
 Yeni Konya, 2 Mart 1963.

(3)Konya Barosu Avukatlarından Av. Abdülgani Aksoy torunudur. Abdülgani Efendi’nin eşi Kapancızadelerden Cemile Hanım’dır. Celal, Reşat ve Şaziye (Ergun) isimli çocukları olmuştur. Şaziye Hanım, Konya Belediye Başkanlarından Şevki Ergun’un eşi dir.

TUZLUKÇU BELEDİYE BAŞKANLARI

Serdar
CEYLAN

Cumhuriyetin ilk yıllarında Akşehir ilçesine bağlı bir köy olan Tuzlukçu, 1929 yılında Aşağı ve Yukarı Tuzlukçu'nun birleşmesiyle nahiye olmuştur. Tuzlukçu halkı 15 Ocak 1930 tarihinde Tuzlukçu Köyü'nde nahiye kurulmasından dolayı Başbakanlık'a şükran telgrafı çekmiştir⁽¹⁾. Tuzlukçu Nahiyesi Belediye Reisi Mahmut, 1946 yılında Bucak Müdürü **Rüştü ONUR**, 04.01.1972 tarihinde ise **Ekrem DÜZGÖREN**'dir.

Tuzlukçu Bucacı'nda 1949 yılında nüfusunun 2000'i aşması sonucu 4 Şubat 1950 tarihinde belediye teşkilatı kurulmuştur⁽²⁾.

1970'li yıllarda belediye kadrosu; bir muhasip (Mustafa Ali Ceylan), bir gelir memuru, iki zabıta memuru, iki tahsildar, bir şoför, bir ebe, bir fen kalfası, iki elektrik makinisti, bir fen memurundan oluşmaktadır.

14 Mayıs 1950 tarihinde ilk belediye başkanını seçen Tuzlukçu'da 12 kişi belediye başkanı olarak görev yapmıştır. Üç kişi iki dönem belediye başkanlığına gelmiştir.

Türkiye genelinde 14 Mayıs 1950, 13 Kasım 1955, 17 Kasım 1963, 2 Haziran 1968, 9 Aralık 1973, 11 Aralık 1977, 25 Mart

1984, 26 Mart 1989, 27 Mart 1994, 18 Nisan 1999, 28 Mart 2004, 29 Mart 2009 ve 30 Mart 2014 tarihli onüç yerel seçime katılarak belediye başkanını seçmiştir.

Tuzlukçu Belediye Başkanları ve Görev Süreleri

Osman BAĞCI (1950-1954)
1957 (10 Ay)

Mevlüt ŞEKER 1954 (9 Ay)
Abdil BÜYÜKKILIÇ (1955-1957)

Mustafa Ali ÖZKAN (1957-1963)

Mehmet Ali ÇONA (1963-1965)

Veli YILMAZ (1965-1969)
Ziya KILIÇ (1969-1978)
Celal ŞEN (1984- 1989)
Hamza ATAR (1978-1980)
(1989-1994)

Hasan MERT (1994-1999)

Adnan Menderes ve Abdil Büyükkılıç

(1) Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi; 20.01.1930, Dosya: 7344, Fon Kodu: 30..10.0.0, Yer No.66.441..2.

(2) Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi; 04.02.1950, Sayı: 23103, Fon Kodu:30..11.1.0, Yer No: 211.4..18.

Osman Bağcı

Nurettin AKBUĞA (1999-2004) (2014-...)

Suat ŞAHİN (2004-2009)

Mustafa SAK (2009-2014)

1. Osman BAĞCI (14.11.1913-14.01.1995)

Tuzlukçu'da 14 Kasım 1913 tarihinde doğdu. Babası Tuzlukçu Pazar Mahallesi'nden Osman ve Selime oğlu Ali Efendi (1894-?)'dir. Annesi Nazife Hanım'dır. Osman Bağcı, Tuzlukçu'da "Cambaz"⁽³⁾ lakabı ile tanınmıştır.

Abdülkadir ile Ayşe Büyükdönmez kızı Arife Hanım (1913-1993) ile evlendi. İkinci evliliğini ise Ali ile Nazike Tombul kızı Ayşe Hanım (1925) ile yaptı. Erdoğan, Erdal, Mustafa Ali, Ali, Keziban, Leman, Dilek, Satiye ve Şükran isimli çocukları oldu.

1950 yılında Tuzlukçu Belediye Başkanlığı'na seçildi⁽⁴⁾. Mevlüt Şe-

(3) Usta, becerikli anlamına da gelen "cambaz"; at alıp satan veya yetiştiren kimsedir.

(4) 14 Mayıs 1950 tarihindeki seçimler ile iktidar değişikliği olmuş, 1946 yılında kurulan Demokrat Parti iktidar olmuştur. DP'liler 408 milletvekilliği kaza-

Mevlüt Şeker

ker'in başkanlığa seçilmesi ile görevi sona erdi. 1957 yılında da 10 ay belediye başkanlığı yaptı.

14 Ocak 1995 tarihinde vefat etti. Tuzlukçu Mezarlığı'na defnedildi. Tuzlukçu'da bir caddeye adı verildi.

2. Mevlüt ŞEKER (14.03.1916-03.02.1982)

Tuzlukçu'da 14 Mart 1916 tarihinde doğdu. Babası Tuzlukçu Yukarı Mahalle'den Mustafa Ali ve Fadime oğlu Osman Efendi (1877-?)'dir. Annesi Kezban Hanım'dır.

Osman ve Asiye Ünal kızı Ayşe Hanım (1917-1940) ile evlendi. İkinci evliliğini ise Halil ve Dudu Ablak kızı Fadime Hanım ile yaptı.

nırken CHP'liler 69 milletvekilliğinde kalmışlardır. Dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar, Refik Koralan ise Meclis başkanı oldu. Sıtkı Yırcak, Hulusi Köymen, Fuat Hulusi Demirelli'de Meclis başkan vekilliklerine getirildiler. Adnan Menderes görevlendirilmesinin üzerine yeni hükümeti kurup, 29 Mayıs 1950'de programını meclise sundu. 2 Haziran 1950'de güven oylaması yapıldı ve hükümet güvenoyunu aldı. Belediye başkanlığı seçimi ise halk tarafından doğrudan değil, halkoyuyla seçilerek oluşturulan meclisin kendi içinden birisini toplantılarında seçmesiyle belirlenmiştir. 600 belediyeden 560 tanesini Demokrat Parti kazanmıştır.

Abdil Büyükkılıç

Sultan isimli bir kızı oldu.

1954 yılında dokuz ay belediye başkanlığı yaptı.

3 Şubat 1982 tarihinde vefat etti. Tuzlukçu Mezarlığı'na defnedildi⁽⁵⁾.

3. Abdil BÜYÜKKILIÇ (01.07.1913-05.05.1996)

Tuzlukçu'da 1 Temmuz 1913 tarihinde doğdu. Babası Tuzlukçu Yukarı Mahalle'den Osmanoğullarından Mehmet oğlu Abdil Efendi (1281/1865-?) ile Güllü oğlu Mehmet Efendi (1890-şehid)'dir. Annesi Ali kızı Leyla Hanım (1893-1966)'dır. Babası Mehmet Efendi Çanakkale Savaşı'nda şehid oldu.

Yusuf ve Kezban Örs kızı Pamuk Hanım (1914-1992) ile evlendi. Güllale (Büyükkılıç) (1936-1997), Dudu (Sevindik) (1938), Hatice (Katar) (1940), Emine (Bizim) (1945), Şükran (Yumurtacı) (1948-2015), Mehmet (1950) ve

(5) Abdil oğlu Celal Büyükkılıç (1955) ile 09.07.2015 tarihli görüşme.

Mustafa Ali Özkan

Celal (1955) isimli çocukları oldu.

1955-1957 yılları arasında belediye başkanlığı yaptı⁽⁶⁾.

5 Mayıs 1996 tarihinde vefat etti. Tuzlukçu Mezarlığı'na defnedildi.

4. Mustafa Ali ÖZKAN (01.07.1923-25.04.1976)

Tuzlukçu'da 1 Temmuz 1923 tarihinde doğdu. Babası Tuzlukçu Yukarı Mahalle'den Mevlüt Özkan (1901-1964)'dir. Annesi Ayşedudu Hanım'dır.

Murat ve Hatice Kaya kızı Raziye Hanım (1922-1988) ile evlendi. İkinci evliliğini Müşerref Hanım ile yaptı. Çocukları olmadığından, Kızkardeşi Hatice Hanım ile Mehmet Ali Altıntaş'ın oğlu Süley-

(6) Belediye Meclis Seçimleri, 13 Kasım 1955 tarihinde yapılmıştır. Demokrat Parti birinci parti çıkmasına rağmen seçimlere giren diğer partiler ve bağımsızlar oldukça yüksek oy almışlardır. Seçimden sonra bazı yerlerde kazanan bağımsızlar DP'ye geçmiş, DP'nin seçimde aldığı oylar nedeniyle de birçok yerde DP'den istifalar olmuştur. Belediye başkanlığı seçimi ilk kez tek dereceli olarak yapılmıştır. Abdil Büyükkılıç Demokrat Parti'den aday olup seçilmiştir.

M. Ali Çona

man'ı (1958) evlatlık aldı.

1957-1963 yılları arasında belediye başkanlığı yaptı⁽⁷⁾.

25 Nisan 1976 tarihinde vefat etti. Tuzlukçu Mezarlığı'na defnedildi.

Tuzlukçu Yukarı Mahalle'de bir caddeye adı verildi⁽⁸⁾.

5. Mehmet Ali ÇONA (1892-1987)

Tuzlukçu Yukarı Mahalle'de 1982 yılında doğdu. Babası Hasan Efendi'dir. Annesi Emine Hanım'dır⁽⁹⁾.

I. Cihan Harbi'nde, seferberlik ilan edilmesi ile askere alındı. 09. 05. 1331/22 Temmuz 1915 tarihinde Gazze Cephesi'nde şarapnel ile yaralandı. 31. 10. 1331/13 Ocak 1916 tarihinde Zabıt Vekilli-

(7) Yerel Seçimler 17 Kasım 1963 tarihinde yapılmıştır. Adalet Partisi (Ragıp Gümüşpala) % 45.48 (41 il belediye başkanlığı), Cumhuriyet Halk Partisi (İsmet İnönü) % 36.22 (24 il belediye başkanlığı) Yeni Türkiye Partisi (Ekrem Alican) % 6.51 oy almıştır.

(8) Uğur Mumcu Caddesi'nden Şehir E. Karaca Caddesi'ne kadar uzanan bir caddedir.

(9) Tuzlukçu, Pazar Mahallesi, 18. Hanede nüfusa kayıtlıdır.

Veli Yılmaz

ğine, 02. 08. 1332/15 Ekim 1916 tarihinde Mülazım-ı Saniliğe (üst-teğmen), 01. 03. 1334/1 Mayıs 1918 Mülazım-ı Evvelliğe (teğmen) terfi etti. 18-19 Eylül 1334/1918 tarihinde Filistin Cephesi'nde taburu ile esir düştü, 21 ay Mısır'da esir kaldı.

12. 05. 1337/12 Temmuz 1921 tarihinde Sakarya ve Afyon Muharebeleri'nde bulundu. Son Taarruzda Afyon, Uşak, Dumlupınar'da görev aldı. 06. 09. 1339/6 Kasım 1923 tarihinde terhis oldu. 24. 02. 1341/24 Nisan 1925 tarihinde Kürt İsyanı Kısmı Seferberliğine iştirak etti, 16. 06. 1341/16 Ağustos 1925 tarihinde terhis oldu.

Turan ile Elmas Hanım'ın kızı, İstanbul doğumlu İkbâl Hanım (1900-1948) ile evlendi. Çocukları olmadı. Kızkardeşi Ayşe Hanım ile Ramazan'ın oğulları Hasan'ı evlatlık aldı.

Hasan ÇONA (1922-1978), Eşe Hanım ile evlendi. Aydoğan (1942), Necla (1944), Nurcan

Ziya Kılıç

(1947), Leman (1949), Mehmet Ali (1951), Gülderen (1953), Erdoğan (1957), Emine (1959), Nuran (1963) ve Mustafa (1969) isimli çocukları oldu.

1963-1965 yılları arasında belediye başkanlığı yaptı.

6. Veli YILMAZ (01.07.1913-18.10.1983)

1 Temmuz 1913 tarihinde Tuzlukçu'da doğdu. Babası Tuzlukçu (Aşağı Mahalle'den) Halil İbrahim Efendi (1885-1934)'dir. Annesi Rukiye Hanım'dır.

Şerifana Bilen (1914-?) ile evlendi. İsmet, Halil İbrahim, Mevlüt, Nadir, Ali Rıza, Pamuk ve İhsan isimli çocukları oldu.

1965-1969 yılları arasında belediye başkanlığı yaptı.

7. Ziya KILIÇ (17.12.1932)

17 Aralık 1932 tarihinde Tuzlukçu'da doğdu. Babası Tuzlukçu (Aşağı Mahalle'den) İbrahim Kılıç (1911-1957)'dir. Annesi Hatice

Celal Şen

Hanım (1910-1990)'dır.

Eşemen Avcı (1930-2012) ile evlendi. Fatma, Ayşe, Hatice, Hürriyet, Gürbüz, Neşe ve Gündüz isimli çocukları oldu. 1969-1978 yılları arasında belediye başkanlığı yaptı⁽¹⁰⁾.

8. Celal ŞEN (01.04.1939-18.07.2003)

1 Nisan 1939 tarihinde Tuzlukçu'da doğdu. Babası Tuzlukçu (Aşağı Mahalle'den) Halil Şen (1911-1978)'dir. Annesi Arife Hanım (1909-1972)'dir.

Hasan ve Hayriye Köroğlu kızı Münevver Hanım (1936-2011) ile

(10) Yerel seçimler 2 Haziran 1968 tarihinde yapılmıştır. Adalet Partisi (Süleyman Demirel) % 45.48 (681 belediye), Cumhuriyet Halk Partisi (İsmet İnönü) % 36.22 (289 belediye), oy almıştır. 1973 Genel Seçimleri'nden yaklaşık iki ay sonra 9 Aralık 1973 tarihinde yerel seçimler yapılmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi (Bülent Ecevit); % 37.09 oy ile Ankara, İstanbul ve İzmir'in de aralarında bulunduğu 33 ilin belediye başkanlıklarını kazanmıştır. O'nu 22 ilde kazanan Adalet Partisi (Süleyman Demirel) izlemektedir. Milli Selamet Partisi (Necmettin Erbakan) 3 ilde (Adıyaman, Muş, Tokat), Demokratik Parti (Ferruh Bozbeyleli) 1 ilde (Konya) seçimleri kazanmıştır. 8 ilde ise (Afyonkarahisar, Bitlis, Mardin, Nevşehir, Samsun, Şanlıurfa, Tunceli, Van) belediye başkanlığını bağımsız adaylar kazanmıştır.

Hamza Atar

evlendi. Mevlüt, Esmahan, Hayriye, Arife, Hatice ve Halil isimli çocukları oldu.

1984-1989 yılları arasında belediye başkanlığı yaptı.

25 Nisan 1976 tarihinde vefat etti. Tuzlukçu Mezarlığı'na defnedildi⁽¹¹⁾. Tuzlukçu'da bir caddeye adı verildi.

9. Hamza ATAR (01.01.1931-23.10.1994)

1 Ocak 1931 tarihinde Tuzlukçu'da doğdu. Babası Tuzlukçu (Orta Mahalle'den) Ahmet Atar (1892-1965)'dir. Annesi Şerife Hanım (1894-1956)'dir.

Ahmet ve Eşe Biçer kızı Navruz Hanım ile evlendi. Ahmet, Ziya,

(11) Yerel Seçimler 25 Mart 1984 tarihinde yapılmıştır. İl Genel Meclisi oy oranları esas alındığında Anavatan Partisi (ANAP) (Turgut Özal) % 41,5 oy alarak birinci parti olmuştur. ANAP'ın Belediye Başkanlığı Seçimlerindeki oyu % 43'ken, Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçimlerindeki oyu ise % 50'dir. Bu sonuçlara göre 67 ilden İstanbul, Ankara ve İzmir ile birlikte 57'sinde ANAP, 8'inde Sosyal Demokrasi Partisi (SODEP) (Erdal İnönü), 3'ünde (Adıyaman, Ağrı, Niğde) MDP ve 2'sinde (Muş, Şanlıurfa) Refah Partisi (Ahmet Tekdal) seçimleri kazandılar.

Hasan Mert

Şerifana, Gülek, Hatice, Eşe, İsmail, Ümit, İmran, Ecevit ve Ahmet isimli çocukları oldu.

1978-1980 ve 1989-1994 yılları arasında iki dönem belediye başkanlığı yaptı.

25 Nisan 1976 tarihinde vefat etti. Tuzlukçu Mezarlığı'na defnedildi. Tuzlukçu'da bir caddeye adı verildi.

10. Hasan MERT (01.10.1962)

1 Ekim 1962 tarihinde Tuzlukçu'da doğdu. Babası Tuzlukçu (Aşağı Mahalle'den) Ali Osman Mert (1920-2003)'dir. Annesi Dudu Hanım (1926-2007)'dir.

Ramazan ve Ayşe Büyüksütçü kızı Hayriye Hanım (1961) ile evlendi. Oğlu Öznur ve kızı Özlem Fadimeana doğdu.

1994-1999 yılları arasında belediye başkanlığı yaptı⁽¹²⁾.

(12) Yerel seçimler 27 Mart 1994 tarihinde yapılmıştır. Refah Partisi (Nemettin Erbakan) 28 ilde, Anavatan Partisi (Mesut Yılmaz) 14 ilde, Doğru Yol Partisi

Nurettin Akbuğa

11. Nurettin AKBUĞA (01.01.1965)

1 Ocak 1965 tarihinde Tuzlukçu'da doğdu. Babası Tuzlukçu Orta Mahalle'den Hamza Akbuğa (1942-1980)'dir. Annesi Ümmü-gülsüm Hanım (1941)'dir.

Üzeyir ve Hürdevs Koyun kızı Emine Hanım (1962) ile evlendi. Hatice, Demet ve Hülya isimli çocukları oldu.

1999-2002 yılları arasında Demokratik Sol Parti (DSP)'den Tuzlukçu Belediye Başkanlığı yaptı⁽¹³⁾. 1991 yılında CHP İlçe Başkanlığı yaptı.

30 Mart 2014 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)'den tekrar belediye başkanı seçildi.

(Tansu Çiller) 11 ilde, Sosyal Demokrat Halkçı Parti (Murat Karayalçın) on ilde, Milliyetçi Hareket Partisi (Alpaslan Türkeş) sekiz ilde, Cumhuriyet Halk Partisi (Deniz Baykal) beş ilde seçimleri kazanmıştır (13) Yerel Seçimler 18 Nisan 1999 tarihinde yapılmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi (Devlet Bahçeli) 21 ilde, Fazilet Partisi (Recai Kutan) 16 ilde, Anavatan Partisi (Mesut Yılmaz) 13 ilde, Cumhuriyet Halk Partisi (Deniz Baykal) 11 ilde, Demokratik Sol Parti (Bülent Ecevit) 9 ilde, Halkın Demokrasi Partisi (Murat Bozlak) 7 ilde, Doğru Yol Partisi (Tansu Çiller) 3 ilde seçimleri kazanmıştır.

Suat Şahin

12. Suat ŞAHİN (01.01.1966)

1 Ocak 1966 tarihinde Tuzlukçu'da doğdu. Babası Tuzlukçu Yukarı Mahalle'den Mehmet Şemsettin ve Ayşe oğlu Battal Şahin (1930-1992)'dir. Annesi Ümmet ve Güllü kızı Arife Hanım (1946)'dir.

Tuzlukçu Merkez İlkokulu'ndan, Akşehir Atatürk Ortaokulu'ndan ve Akşehir Endüstri Meslek Lisesi'nden (1985) mezun oldu. 1988 yılında Ankara (acemi birlik) ve Şırnak-Urfa-Hakkari (usta birlik)'de askerlik hizmetini tamamladı.

Mehmet Ali ve Navruz Ekici kızı Kadriye Hanım (1965) ile evlendi. Hasan (1984) ve Mevlüt (1988) isimli çocukları oldu.

2004-2009 yılları arasında Tuzlukçu Belediye Başkanlığı yaptı⁽¹⁴⁾. Belediyenin kurum ve kuru-

(14) Yerel Seçimler 28 Mart 2004 tarihinde yapılmıştır. Adalet ve Kalkınma Partisi (Recep Tayyip Erdoğan) %40,18 oy ile 1750; Cumhuriyet Halk Partisi (Deniz

luşlara, özel şirketlere ve eski çalışan işçilere olan borçlarını yapılan- dırarak büyük ölçüde ödedi. Belediye için makam aracı, yeni iş makinası (kepçe), üç adet ikinci el otobüs alımı yaptı. Başkanlığı döneminde; Tuzlukçu halihazır haritası hazırlanması, Bozdağ'da tespit edilen içme suyunun getirilmesi için etüt-proje yapılması, yeşil hat projesi, kanalizasyon çalışmaları, elektrik enerjisinin güçlenmesi, fidanlığa elektrik hattı götürülmesi, beş ana caddenin parke taşı kaplanması,

ağaçlandırma çalışmaları, mezarlık içi yolların parke taş ile döşenmesi, tarihi Tuzlukçu İlkokulu'nun rölöve-restorasyon projeleri ile restore edilmesi işleri yapıldı.

13. Mustafa SAK (10.03.1952)

10 Mart 1952 tarihinde Tuzlukçu'da doğdu. Babası Tuzlukçu Aşağı Mahalle'den Mehmet Ali Sak (1935)'dir. Annesi Efile Hanım (1920-2008)'dir.

Hasan ve Eşe Çona kızı Necla Hanım (1944) ile evlendi. Mehmet Ali, Hediye, Özden, Medine, Ümit, Sevgi, Umut ve Hasan isimli çocukları oldu.

2009-2014 yılları arasında Tuzlukçu Belediye Başkanlığı yaptı.

Baykal) % 20,72 oy ile 467; Milliyetçi Hareket Partisi (Devlet Bahçeli) % 10,14 oy ile 247; Doğru Yol Partisi (Mehmet Ağar) % 9,42 388; Saadet Partisi (Recai Kutan) % 4,77 oy ile 63; Sosyaldemokrat Halk Partisi (Murat Karayalçın) %4,69 oy ile 64; Anavatan partisi (Nesrin Nas) % 2,96 oy ile 100 belediye başkanlığı almıştır. Suat Şahin, AK Parti'den belediye başkanı seçilmiştir. Bu seçimde Tuzlukçu'da CHP'den Ziya Atar, DYP İbrahim Yiğit ve MHP'den Bayram Genç aday olmuştur.

